

Drahé sestry, drahí bratia,

od môjho ostatného listu ubehlo pár dní. Táto prestávka však v žiadnom prípade nebola spôsobená tragickými udalosťami. Práve naopak. Konečne sa mi podarilo ísť do Fastiva. Už mi chýbali moji bratia Míša, Ján, Pavol a Igor, sestry dominikánky Damiána, Monika, Augustína a Gala a šľachetní dobrovoľníci, ktorí tvoria Dom sv. Martina, spomeniem napríklad Viru, Katku a Žofku. Telefonické rozhovory nikdy nenahradia osobné stretnutie. Cesta do Fastiva, vzdialeného od nás 80 km, bola pokojná. Nebyť kontrol a viacnásobného kontrolovania dokladov, ako aj nebyť rôznych cestných prekážok vybudovaných na obranu mesta, dalo by sa povedať, že nevidno žiadne stopy vojny. Samozrejme, že vojna prebieha a to celkom blízko pri Kyjeve a Fastive. Veľmi brutálna a strašná. V noci vo Fastive bolo z diaľky počuť výbuchy. Zrejme som veľmi silne spal, lebo až ráno som sa od otca Míšu dozvedel, že v noci bol poplach a zneli sirény. Potvrzuje sa príslovie: „Čím menej vieš, tým pokojnejšie spíš.“

Kláštor vo Fastive to je jednoduchá budova, vlastne prestavaný barák, ktorý dominikánom v 90. rokoch minulého storočia darovala jedna stavebná firma. Podmienky sú skromné, pretože otcovia, ktorí tam bývajú, sa vždy vyhýbali komfortu a všetky získané prostriedky investovali do obnovy kostola a výstavby Domu sv. Martina, ktorý sa stal veľkým centrom sociálnej pomoci a rehabilitácie. V maličkaj kláštornej kaplnke sme sa ráno modlili liturgiu hodín. Pred nami na stene visel kríž so sochou umierajúceho Krista a pod ním boli dve sochy znázorňujúce kľačiaceho sv. Dominika a sv. Katarínu Siensku. Tieto staré sochy pochádzajú pravdepodobne z nejakého bývalého dominikánskeho kostola alebo kláštora z obdobia ešte pred 2. svetovou vojnou. Pamätám si, ako sme ich pred rokmi kupovali spolu s otcom Míšom od nášho známeho obchodníka so starožitnosťami v Čortkive. Dnes je znova vojna a bratia znova stoja pred nimi a vzdávajú slávu Bohu. Keď som sa modlil, myslel som na dominikánsku rodinu. V týchto ostatných dňoch dostávame veľmi veľa listov a správ od našich sestier a bratov z celého sveta. Toľko prejavov solidarity, súcitu a uistení o modlitbe a pôste za Ukrajinu! Dnes sme v breviári čítali reč sv. Leva, v ktorej tento veľký pápež povzbudzuje, aby sme sa nehanbili za Kristov kríž. „Nech sa nik nebojí trpieť pre spravodlivosť a nepochybuje, že sa splní, čo bolo sľúbené, lebo k odpočinku sa ide cez prácu a k životu cez smrť.“ V týchto ostatných dňoch takéto slová dodávajú silu a nádej.

Po svätej omši sme sa spolu s otcom Pavlom vybrali na kávu do Domu sv. Martina. V kaviarni sme stretli jednu z rodín, ktoré sa počas vojny uchýlili do Fastiva. Matka s tromi deťmi. Drobci jedli farebné koláčiky – donuty a evidentne boli spokojní s nedeľným ránom. Prisadol si k nám, ak tak možno povedať, ďalší nový obyvateľ tohto domu – mačka druhu sphynx. Podľa mňa, dosť exotická. Trochu nedôverčivo, ale čoraz bližšie sa k nám prikrádala. Asi bol hladná. Alebo jej možno len chýbali ľudia, rovnako ako obrovskému množstvu zvierat, ktoré ich majitelia počas vojny opustili. O chvíľu sa dvere otvorili a do miestnosti nakuklo niekoľkoročné dievčatko. Udychčaná na nás po rusky zavolala: „Nebola tu čierna mačka?“ Odpovedali sme, že bohužiaľ nie. „Tak nič,“ okúzlujúco si vzdychla a bežala ďalej. O chvíľu prišla matka so synom. Na raňajky bol ukrajinský boršč. Chlapec zjavne nechcel sám jesť. Mama ho začala kŕmiť. Podal som jej stoličku: „Sadnite si, bude vám pohodlnejšie.“ Poďakovala a usmiala sa. Ale na jej tvári bolo vidieť smútok. Ako na tvárach mnohých iných matiek, ktoré som dnes stretol vo Fastive. Po návrate do kláštora oslovila otca Pavla nejaká pani. Bola aj s niekoľkoročným synom. „Môžem sa tu prihlásiť na evakuáciu do Poľska?“, opýtala sa. Pavol jej vysvetlil, že to bude možné zajtra. Poďakovala sa mu a spýtala sa, či by mohla prihlásiť ešte aj niekoho ďalšieho, okrem seba a svojho syna. A keď odchádzala, dodala: „Pretože my sme doneckí. Z Horlivky. Už predtým sme utekali pred vojnou a teraz zase utekáme.“ Toto mesto v roku 2014 zabrali ruskí separatisti a stalo sa súčasťou tzv.

Doneckej ľudovej republiky. Toľko rodín, osamelých matiek, detí... stále musí utekať, aby si zachránilo život.

Bratia z Fastiva od začiatku vojny pomohli evakuovať 972 osôb. Mnohí z nich sú už v bezpečí v Poľsku. Ďalší odišli na západ Ukrajiny. Mohol som tiež navštíviť sklady s humanitárnou pomocou, ktorá prišla do Fastiva z Ukrajiny a z niekoľkých európskych krajín. Bez vás by sme nemohli pomáhať. Ďakujeme, že ste.

Keď som odchádzal z Fastiva, dostal som niekoľko bochníkov chleba, upečených v noci. Znova tá vôňa chleba v aute! Treba priznať, že sa však trochu miešala s vôňou benzínu vo fľašiach, ktorý sa mi podarilo cestou kúpiť, aby sme mali palivo na spustenie generátora na výrobu elektrického prúdu. Ako veľmi sa zide! Návrat mi trval pekných pár hodín, pretože všetky autá sú pri vstupe do Kyjeva kontrolované. Potešujúce je však to, že sa do mesta stále dá dostať, čo okrem iného znamená, že máme čo jesť. Rusom sa mesto nepodarilo obklúčiť.

Niekoľko bochníkov chleba od otca Míšu som odovzdal na poľské veľvyslanectvo. Dali sme si čaj s pánom veľvyslancom, ktorý okrem apoštolského nuncia je jediným diplomatom z európskych krajín (a zrejme aj zo sveta), ktorý zostal v Kyjeve. Dostal som aj nejaké veci, ktoré sa zídu pre núdznych, ktorým pomáhame. Počas rozhovoru sme prešli k oknu. Naše prekvapenie a úsmev vyvolali zamestnanci kyjevských technických služieb, ktorí zametali ulicu. Tak ako predtým, ako keby žiadna vojna nebola. Krásne! Teraz sa takáto obyčajná vec stáva niečím neobyčajným.

Skončím výnimočným svedectvom katolíkov z Ruska. Istý kňaz dnes o ňom hovoril na kázni. Veľmi sa ma dotklo toto vyznanie. Ak si nejakým zázrakom jeho autor prečíta tento list, chcem sa mu veľmi pekne poďakovať za tieto slová – odvážne a pokorné. Si šľachetný človek. Nech sa v tvojom živote splní to, čo Ježiš prisľúbil: „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ (Jn 8, 31)... hoci po tom, čo si napísal, tieto slová sa už stávajú твоjím životom. „Modlíme sa za vás. Hanbíme sa! Hanbíme sa! Hanbíme sa, že sme Rusi. Celý život sa budem cítiť vinný pred ukrajinským národom. Nikdy som nevolil Putina a chodil som na všetky povolené aj zakázané mítingy na podporu Ukrajiny, ale i tak sme nič nemohli urobiť. Chcel by som poprosiť všetkých Ukrajincov o odpustenie za zločiny, ktoré sa dnes páchajú ruskými rukami. Lenže kto potrebuje moju ľútosť, keď ľudia na Ukrajine trpia a zomierajú. Všetci Rusi teraz nesú Kainov nezmazateľný hriech a žiadne vysvetlenie nepomôže. Viem, že je to môj osobný názor a mnohých, aj podobne zmýšľajúcich, ľudí to pobúri. Napriek tomu niekoľko generácií Rusov bude musieť niesť túto kolektívnu zodpovednosť. Chcel som to otvorene napísať. Ak to chceš zverejniť, dá mi to satisfakciu. Neskrývaj moje meno, nebojím sa. Neustále sa modlíme za teba a celú Ukrajinu. Nech ti Boh dá pokoj a šťastie!“

S pozdravmi a prosbou o modlitbu

Jarosław Krawiec OP, Kyjev, nedeľa 13. marca 19:30 hod.